

Беленька Г.,

завідувач кафедри дошкільної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка,
доктор педагогічних наук, професор
h.bielienka@kubg.edu.ua

ORCID iD 0000-0003-2759-1149

ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ВЕКТОР ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті представлено стислий аналіз існуючих концепцій педагогічної освіти, проаналізовано досвід зарубіжних закладів освіти з підготовки педагогів. Окреслено низку вагомих кроків, здійснених у 2020 році Міністерством освіти та науки й Академією педагогічних наук України в напрямі узгодження діяльності першої, дошкільної ланки системи освіти з наступною, початковою. Визначені тенденції розвитку сучасної вищої освіти в Україні в умовах євроінтеграції: компетентнісної спрямованості, інтегративного підходу до викладання фахових дисциплін, практичної зорієнтованості, пріоритетності морально-духовного розвитку педагога, використання в освітньому процесі інноваційних, партнерських, інтерактивних форм роботи зі студентами. Представлено стратегічні вектори підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку в Україні: академічна доброчесність, інтеграція змісту навчальних дисциплін, посилення етико-естетичної складової фахової підготовки, практична зорієнтованість навчання, технологізація та інформатизація освітнього процесу, спрямованість методів викладання на розвиток лідерських якостей, критичного мислення, відповідальності й самостійності студентів у процесі здобуття освіти, готовності до життя в постійно змінюваних умовах соціуму.

Ключові слова: євроінтеграція, майбутні вихователі, професійна підготовка, студенти, університет.

© Беленька Г., 2021

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021

Вступ. Реформування освітньої галузі в Україні розпочалось з початкової школи. Хоча первинною складовою системи безперервної освіти в Україні визнано дошкільну освіту, функціонування якої регламентоване законами України «Про освіту» (2017), «Про дошкільну освіту» (2001 р. зі змінами), «Про охорону дитинства» (2001).

Неперервна освіта передбачає підпорядкування всіх етапів освіти єдиній меті — становленню та розвитку особистості впродовж всього життя. Дошкільна освіта є базисом цієї системи, тож потребує особливої уваги суспільства. Міністерство освіти та Академія педагогічних наук України у 2020 р. зробили низку вагомих кроків у напрямі узгодження діяльності першої ланки системи освіти з наступними. Зокрема, розроблено проєкт Концепції розвитку освіти дітей раннього та дошкільного віку, проєкт змін до Закону України «Про дошкільну освіту», затверджено нову редакцію Базового компонента дошкільної освіти — Державного стандарту дошкільної освіти, внесено зміни до Положення про дошкільний навчальний заклад та до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Зважаючи на той факт, що однією з умов забезпечення якісної дошкільної освіти є підготовка сучасних, кваліфікованих і творчо спрямованих педагогів, заклади вищої освіти України відпрацьовують нові підходи до підготовки фахівців, вивчаючи європейську та вдосконалюючи вітчизняну практику.

Мета статті — висвітлення концептуальних підходів, шляхів вдосконалення змісту та методів підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в Україні на основі аналізу зарубіжного досвіду.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання підготовки фахівців для роботи з дітьми дошкільного віку відображені в роботах І. Беха, Г. Беленької, А. Богуш, І. Дичківської, Л. Козак, І. Кондратець, Н. Лисенко, О. Половіної, А. Харківської, А. Чаговець. Праці цих авторів об'єднує спрямованість на особистісний вектор фахової підготовки майбутніх педагогів — розвиток моральних якостей і вмінь вибудовувати глибоко етичну взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу та іншими людьми на основі ціннісно-морального підходу до визначення змісту, форм і методів фахової підготовки.

Автори суголосні в думці, що вихователь дітей дошкільного віку — одна з найважливіших професій у сучасному світі, яку не можуть замінити роботи чи інші високотехнологічні механізми. «Особистість формується особистістю» — одна з педагогічних аксіом, проголошених В. Сухомлинським, є надзвичайно актуальною і в сучасних умовах розвитку соціуму.

Державний стандарт дошкільної освіти — Базовий компонент дошкільної освіти (БКДО 2021) окреслює основні вимоги до рівня освіченості й вихованості випускника закладу дошкільної освіти. Розглядаючи дошкільну освіту як стартову платформу розвитку особистості, у документі акцентовано увагу на ролі педагога, вихователя як фасилітатора розвитку дитини.

У проекті Концепції розвитку освіти дітей раннього та дошкільного віку формування професійної компетентності педагогічних працівників визначено як важливу умову якісної дошкільної освіти: «Побудова освітнього простору в закладі дошкільної освіти, суголосного з цінностями гуманістичної філософії та педагогіки, активне і цілеспрямоване залучення дітей до проектної, ігрової, дослідно-пошукової видів діяльності, застосування багатьох форм і методів їх організації можливі за умови професіоналізму педагогічних працівників» (Сисоєва С.О., Рейпольська О.Д., 2020).

Згідно з думкою І. Бега, виховання особистості, якій притаманні почуття людської гідності, чесності, порядності, справедливості, відповідальності, добротності, можливе за умови особистісно орієнтованого підходу до суб'єктів освітнього процесу і формування базису особистісної культури. Послугуючись теоретичними розробками І. Бега, А. Богуш, Г. Беленької щодо професійної підготовки дошкільних педагогів, А. Чаговець зазначає, що у ЗВО головним завданням підготовки є «...формування в майбутнього спеціаліста таких професійних якостей, які забезпечують розуміння особистості та орієнтацію на розвиток і саморозвиток індивідуальності вихованця» (Чаговець А., 2015).

Наукові здобутки і досвід підготовки фахівців в Україні для роботи з дітьми дошкільного віку є вагомими. Водночас євроінтеграційний вектор розвитку системи освіти України спрямовує зусилля науковців і педагогів вищої школи на вивчення досвіду підготовки педагогів у зарубіжних країнах з метою вдосконалення вітчизняної системи підготовки кадрів для закладів освіти.

Виклад основного матеріалу. Професіоналізм дошкільних педагогів формується поступово і вивщується впродовж всього життя. Основи його закладаються в період навчання у закладі вищої освіти, що, орієнтуючись на запити соціуму, постійно перебуває у стані трансформації. На думку В. Огнев'юка, «рушієм трансформації

українського університету впродовж наступного десятиліття, що сприятиме його переходу до якісно нового рівня академічного буття або смерті, стане подолання суперечності між: зростаючими запитами соціуму та інституційною неспроможністю задовольнити ці запити; технологічними викликами експонентного розвитку та обмеженими можливостями перебування у тренді інновацій; зміною парадигми суспільно-економічних відносин і спроможністю не тільки знаходити адекватні відповіді, а й виробляти нові смисли буття» (Огнев'юк В., 2018).

У кожній з існуючих концепцій педагогічної освіти: персоналістичної, прагматичної / компетентнісної, прогресивної, багатосторонньої (автор В. Оконь); технологічної, гуманістичної чи функціональної (автор Х. Квятковська); концепції «навчання через практику» (автор Д. Фіш), що є дуже популярними у США, Англії, Франції та інших розвинених країнах; загальноосвітньої, загальнопрофесійної і професійно-спеціалізованої (автор Т. Левовицький) є раціональне зерно. Водночас в Україні існує власний досвід реформування змісту і методів професійної підготовки майбутніх педагогів, що полягає у мультиконцептуальному підході до питань фахової підготовки педагога і враховує тенденції розвитку сучасної вищої освіти: переосмислення ролі викладача, пріоритетність морально-духовного розвитку педагога, інноваційність у викладанні, практичну спрямованість освітнього процесу, еволюцію онлайн-навчання.

Вибудовуючи власну концепцію підготовки майбутніх дошкільних педагогів, ми звернулись до досвіду країн Євросоюзу. Так, з практики підготовки вихователів у Австрії, де у педагогічних школах для вчителів закладів дошкільної освіти протягом п'яти років готують фахівців для роботи з дітьми від 3 до 6 років, був запозичений метод вільної групової дискусії. Суть методу полягає у вільному обговоренні студентами теми чи актуальної фахової проблеми. Викладач виступає в ролі слухача, аналізує вміння студентів використовувати здобуті теоретичні знання для розв'язання практичних питань, планує подальшу індивідуальну роботу зі студентами (Карташова Л.В., Бендеревець Н.М., 2018). Досвід Відкритого університету та Педагогічного інституту Кіпру, приватного Університету Лефкосії засвідчив доцільність використання міжпредметного принципу навчання і запровадження інтегрованих курсів. Вивчення досвіду Німеччини спонукало до формування компетентностей вихователя за схемою: знати, могли, володіти, змінювати, створювати. Згідно з нею кожна з форм організації освітнього процесу у вищій школі відповідає певному маркеру: лекція — «знати», практикум — «уміти» і «воліти», семінар — «володіти», проект, дипломна робота бакалавра — «змі-

нювати», робота магістра перебуває у проміжному положенні між «змінювати» і «створювати» (Сулима О.В., 2015).

Цікавим для вивчення та апробації є досвід побудови освітніх програм вищої школи у Турецькій Республіці. У закладах вищої педагогічної освіти Туреччини значне місце у фаховій підготовці педагога займають такі дисципліни, як етика і естетика, мовний етикет та міжкультурна комунікація, історія, освіта й ринок праці. Результатом освіти є не лише готовність до роботи з дітьми, але й здатність захищати цінності національного суверенітету, незалежності та формувати їх у молоді (Авшенюк Н.М., Дяченко Л.М., 2017).

У педагогічній підготовці дошкільних педагогів Фінляндії приваблює творчість (вони самі визначають доцільність та складають програми фахових дисциплін), міждисциплінарність, соціально-гуманітарна спрямованість змісту кожної навчальної дисципліни та відповідальність педагога і здобувачів вищої освіти за якість фахової підготовки (Котун К.В., 2014). Міждисциплінарність притаманна і педагогічним закладам Франції та Данії, як й увага до рефлексії та формування креативної й інформаційно-медіальної компетентностей випускників.

Узагальнення досвіду підготовки дошкільних педагогів у Євросоюзі свідчить про те, що ключовими особливостями професійної освіти майбутніх педагогів у досліджених зарубіжних державах на початку ХХІ ст. є:

- посилення правил відбору на педагогічні спеціальності;
- розширення компонента педагогічної практики;
- інтеграція навчальних курсів;
- посилення культурологічної складової у змісті фахової підготовки;
- системне використання інформаційних технологій;
- акцент на формуванні у майбутніх педагогів рефлексивних умінь;
- розвиток критичного мислення та творчості;
- впровадження онлайн-навчання.

Стратегічні вектори фахової підготовки в Україні узгоджуються з цими напрямками. Українські акценти спрямовані на формування і розвиток у здобувачів вищої освіти академічної добросесності; на інтеграцію змісту навчальних дисциплін; посилення етико-естетичної складової фахової підготовки, практико-орієнтованість навчання; технологізацію та інформатизацію освітнього процесу; орієнтованість методів викладання на розвиток лідерських якостей, критичного мислення, відповідальності й самостійності студентів у процесі здобуття освіти, формування готовності до життя в постійно змінюваних умовах соціуму.

Ця стратегія була реалізована в нових освітніх програмах (ОП) 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти. Особливістю кожної програми є її практико-орієнтованість. Так, на бакалаврській програмі обсяг педагогічної практики складає 76,5 кредитів ЕКТС (31,9 % від загального обсягу ОП), на магістерській — 22,5 кредитів ЕКТС (25 % від загального обсягу ОП). Фахова підготовка здійснюється на компетентній основі та засадах дослідження, забезпечуючи поступову трансформацію пізнавальної діяльності у професійно спрямовану.

В основу освітнього процесу покладена філософія синергетичного бачення цілісності життя та футуристичної спрямованості змісту фахової підготовки. Синергія реалізується через наскрізну інтеграцію змісту навчальних дисциплін, а футуристична спрямованість — шляхом використання інноваційних технологій та моделювання варіативності освітнього процесу з дітьми на основі вивчення їхніх психологічних особливостей. У навчальні плани введено інтегровані навчальні дисципліни. Для бакалаврів — «Університетські студії», «Основи природничо-математичних наук з методикою», «Артосвіта дітей дошкільного віку», «Дитяча література та розвиток мовлення», «Конструювання та експериментування в ЗДО»; для магістрів — «Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти» і «Організація та управління в дошкільній освіті». У кожній з цих навчальних дисциплін інтегровано від двох до чотирьох фахових методик, об'єднаних спільною дидактичною метою. У змісті інтегрованих курсів передбачено ознайомлення студентів з альтернативними освітніми системами, педагогічними інноваціями, напрацюваннями вітчизняної та зарубіжної науки. Оскільки сучасна дошкільна освіта вимагає від вихователя розвинених рефлексивних умінь, кожне навчальне заняття передбачає звернення до емоційної сфери студентів, емпатійну взаємодію і завершується рефлексивною вправою: «рюкзак», «скажи одним словом», «рефлексивна долонька», «мішень» тощо. Така побудова навчальних занять, доповнена індивідуалізованими завданнями для самостійної роботи, забезпечила перехід від масово-репродуктивного до індивідуально-творчого підходу студентів до здобування знань.

Посиленню культурологічної складової у змісті фахової підготовки сприяло використання освітнього потенціалу столиці України: наукових установ, музеїв, театрів, художніх виставок, дитячих бібліотек, планетарію, на базі яких відбувались практичні й лабораторні заняття. Використання ІКТ забезпечило доступ до віртуального світового освітнього простору і зробило доступним спілкування українських студентів зі студентами та науковцями США, Англії, Німеччини, Ізраїлю.

У сучасному світі використання цифрових технологій дистанційного навчання та хмарних сервісів стирає просторові межі спілкування і надає здобувачам освіти широкі можливості інформаційного та почуттєвого збагачення.

Розвитку лідерських якостей, критичного мислення, відповідальності й самостійності студентів у процесі здобуття освіти, готовності до життя в постійно змінюваних умовах соціуму сприяють інтерактивні методи навчання та тренінгові форми проведення занять. До прикладу: модуль «Лідерство-служіння» в інтегрованому курсі «Університетські студії» весь побудований у форматі тренінгу. Тренінгова форма широко використовується і в інших навчальних дисциплінах, як і методи розвитку критичного мислення: «сократівське опитування», «надання недостатньої інформації», «шість капелюхів мислення (Е. Де Боно)», «мозковий штурм», «діаграма Венна», «читання з позначками», «педагогічне есе» тощо.

Родзинкою освітньої програми підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку є наскрізна педагогічна практика на останньому (четвертому) курсі навчання бакалаврів. Ця своєрідна педагогічна інтернатура триває весь навчальний рік. Фахові компетентності випускників шліфуються у низці освітніх закладів, практику в яких студенти проходять поетапно: державні дошкільні заклади — приватні заклади

освіти — альтернативні заклади дошкільної освіти — спеціалізовані дошкільні заклади — позашкільні заклади освіти — початкова школа.

Висновки. Нова стратегія підготовки дошкільних педагогів, що працюватимуть в умовах постійних трансформаційних змін соціуму, розвитку інформаційних і нанотехнологій, мережевого навчання та спілкування, базується на мультиконцептуальному, міждисциплінарному, інтегрованому й системному підходах. Вона дає можливість майбутнім педагогам у процесі навчання усвідомити і зберегти рівновагу між педагогічними традиціями європейського раціоналізму та чуттєвими підходами української народної педагогіки до виховання дітей дошкільного віку.

Основна спрямованість стратегії — перенесення акценту з навчальної діяльності викладача на діяльність студента, перехід від репродуктивного навчання до продуктивного. У низці країн Євросоюзу ці питання успішно розв'язані, тому їх досвід ефективно впроваджується в практику підготовки майбутніх педагогів в Україні.

Перспективи подальших досліджень лежать у площині посилення етико-естетичної складової фахової підготовки майбутніх вихователів, формування академічної доброчесності та відповідальності, розробки методичного забезпечення освітнього процесу на основі інтернет-ресурсів для ефективної взаємодії в умовах дистанційного навчання.

ДЖЕРЕЛА

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція. 2021. URL: <https://ezavdnz.mcfra.ua/book?bid=37876>
2. Беленька Г.В. Підготовка фахівців для дошкільної галузі: стратегія змін. *Молодий вчений*. 2017. № 3.2 (43.2). С. 1–3.
3. Биндас О.М. Особливості функціонування освітніх стандартів у системі педагогічної освіти Австрії. *Гуманітарний корпус*. 2015. Вип. 4. С. 31–35.
4. Зарубіжний досвід професійної підготовки педагогів: аналітичні матеріали / [Авшенюк Н.М., Дяченко Л.М. та ін.]. К.: ДКС «Центр», 2017. 83 с.
5. Карташова Л.А., Бендерезь Н.М. Досвід реформування систем педагогічної освіти в Австрії. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/17/statti/kartashova.htm
6. Компетентнісний підхід до підготовки педагогів у зарубіжних країнах: теорія та практика: моногр. / [Авшенюк Н.М., Десятів Т.М. та ін.]. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 280 с.
7. Котун К.В. Педагогічна освіта Фінляндії у контексті європейського виміру: метод. рек. К.: Вид. Ін-ту обдарованої дитини, 2014. 60 с.
8. Локшина О. Європейські концепції професійної підготовки вчителів. *Збірник наукових праць Уманського держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини*. 2011. Ч. 2. С. 204–210.
9. Огнев'юк В.О. Український університет у добу експонентного розвитку. *Освітологічний дискурс*. 2018. № 1–2. С. 1–25.
10. Професійний розвиток педагога в світлі євроінтеграційних процесів: кол. моногр. / за наук. ред. Цветкової Г.Г. Hameln: InterGING, 2019. 557 с.
11. Сисоева С.О., Рейпольська О.Д. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку: новий погляд. *Вісник Національної академії пед. наук України*. 2020. № 2 (1). С. 1–10.
12. Сулима О.В. Професійна підготовка вихователів дошкільних закладів у системі вищої освіти Федеративної Республіки Німеччини: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. К., 2015. 316 с.

13. Чаговець А. Сучасна професійна підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Теоретичний аспект. *Обрії*. 2015. № 1 (40). С. 99–102.
14. Development of Education in Austria 2013/2014. Vienna, 2015. URL: www.bmbwk.gv.at
15. Hayes D. Beyond McDonaldization: Visions of Higher Education. Abingdon: Taylor & Francis, 2017. 150 p.

REFERENCES

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity (Derzhavnyi standart doshkilnoi osvity) nova redaktsiia. (2021). [Basic Component of Preschool Education (State standard of preschool education) new edition] [in Ukrainian].
<https://ezavdnz.mcfra.ua/book?bid=37876>
2. Bieliienka, H. V. (2017). Pidhotovka fakhivtsiv dlia doshkilnoi haluzi: stratehiia zmin [Training Specialists for the Preschool Industry: a strategy for change]. *Molodyi vchenyi*, № 3.2 (43.2), S. 1–3 [in Ukrainian].
3. Byndas, O. M. (2015). Osoblyvosti funktsionuvannia osvitnikh standartiv u systemi pedahohichnoi osvity Avstrii [Features of the Functioning of Educational Standards in the System of Pedagogical Education in Austria]. *Humanitarnyi korpus*, Vyp. 4, S. 31–35 [in Ukrainian].
4. Zarubizhnyi dosvid profesiinoi pidhotovky pedahohiv: analitychni materialy. (2017). [Foreign Experience of Professional Training of Teachers: analytical materials]. [Avsheniuk N. M., Diachenko L. M. ta in]. Kyiv: DKS “Tsentr”, 83 s. [in Ukrainian].
5. Kartashova, L. A., Benderets N. M. Dosvid reformuvannia system pedahohichnoi osvity v Avstrii [Experience of Reforming Pedagogical Education Systems in Austria]. [in Ukrainian].
https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/17/statti/kartashova.htm
6. Kompetentnisnyi pidkhid do pidhotovky pedahohiv u zarubizhnykh krainakh: teoriia ta praktyka: monohrafiia. (2014). [Competence Approach to Teacher Training in Foreign Countries: theory and practice]. Avsheniuk N. M., Desiatov T. M., ta in. Kirovohrad: Imeks-LTD, 280 s. [in Ukrainian].
7. Kotun, K. V. (2014). Pedahohichna osvita Finliandii u konteksti yevropeiskoho vymiru: metod. rek. [Pedagogical Education in Finland in the Context of the European Dimension]. Kyiv: Vyd. In-tu obdarovanoi dytyny, 60 s. [in Ukrainian].
8. Lokshyna, O. (2011). Yevropeiski kontseptsii profesiinoi pidhotovky vchyteliv [European Concepts of Teacher Training]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Pavla Tychyny*, Ch. 2, S. 204–210 [in Ukrainian].
9. Ogneviuk, V. O. (2018). Ukrainyskyi universytet u dobu eksponentnoho rozvytku [Ukrainian University in the Days of Exponential Development]. *Osvitohichnyi dyskurs (1–2)*, S. 1–25 [in Ukrainian].
10. Profesiinyi rozvytok pedahoha v svitli yevrointegratsiinykh protsesiv (2019). [Professional Development of a Teacher in the Light of European Integration Processes]. Kolektyvna monohrafiia za nauk. red. Tsvietkovoii H. H., Hameln: InterGING, 557 s. [in Ukrainian].
11. Sysoieva, S. O., Reipolska, O. D. (2020). Kontseptsii osvity ditei rannioho ta doshkilnoho viku: novyi pohliad [The Concept of Education of Young and Preschool Children: a new look]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy*, 2 (1), S. 1–10 [in Ukrainian].
12. Sulyma, O. V. (2015). Profesiina pidhotovka vykhovateliv doshkilnykh zakladiv u systemi vyshchoi osvity Federativnoi Respubliky Nimechchyny [Professional Training of Preschool Teachers in the Higher Education System of the Federal Republic of Germany]. Candidate's thesis: 13.00.04, Kyiv, 316 [in Ukrainian].
13. Chahovets, A. (2015). Suchasna profesiina pidhotovka maibutnykh vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv. Teoretychnyi aspekt [Modern Professional Training of Future Educators of Preschool Educational Institutions. Theoretical aspect]. *Obrii*, № 1 (40), S. 99–102 [in Ukrainian].
14. Development of Education in Austria 2013/2014. Vienna, 2015 [in English].
www.bmbwk.gv.at
15. Hayes, D. (2017). Beyond McDonaldization: Visions of Higher Education. Abingdon: Taylor & Francis, 150 p. [in English].

Беленькая А.

ПОДГОТОВКА ВОСПИТАТЕЛЕЙ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА: ВЕКТОР ЕВРОИНТЕГРАЦИИ

В статье представлен краткий анализ существующих концепций педагогического образования, проанализирован опыт зарубежных учреждений образования, готовящих педагогов. Описаны шаги Министерства образования и Академии педагогических наук Украины в 2020 году, направленные на согласование деятельности первой, дошкольной ступени системы образования со следующей, начальной. Названы тенденции развития современного высшего образования в Украине, которые

прослеживаются в условиях евроинтеграции: компетентностной направленности, интегрированного подхода к преподаванию специальных дисциплин, практической ориентированности, приоритетности нравственно-духовного развития педагога, использования в образовательном процессе инновационных, партнерских, интерактивных форм работы со студентами.

Представлены стратегические векторы подготовки будущих воспитателей детей дошкольного возраста в Украине: академическая добротность, интеграция содержания учебных дисциплин, усиление этико-эстетической составляющей профессиональной подготовки, практическая ориентированность обучения, технологизация и информатизация образовательного процесса, направленность методов преподавания на развитие лидерских качеств, критического мышления, ответственности и самостоятельности студентов в процессе овладения знаниями, подготовка к жизни в постоянно меняющихся условиях социума.

Ключевые слова: евроинтеграция, будущие воспитатели, профессиональная подготовка, студенты, университет.

H. Bielienka

PREPARATION OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS: VECTORS OF EUROINTEGRATION

The study presents the brief analysis of existing concepts of pedagogical education; experience of foreign educational institutions in educators training presented. A number of important steps taken in 2020 by the Ministry of Education and Science and the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, in the direction of coordinating the activities of the first, preschool level of the education system with the next, primary outlined. Development trends of modern higher education in Ukraine in the context of European integration: competence orientation, integrative approach to teaching professional disciplines, practical orientation, priority of moral and spiritual development of the teacher, use in the educational process of innovative, partner, interactive forms of work with students are identified. Strategic vectors of training of future preschool educators in Ukraine: academic integrity, integration of the content of educational disciplines, strengthening of ethical and aesthetic component of professional training, practical orientation of educational training, technologicalization and informatization of educational process, orientation of teaching methods on development of leadership skills, critical thinking, responsibility and independence of students in the process of gaining knowledge, readiness for life in the changing conditions of society are presented. The new strategy of training preschool teachers who will work in the conditions of constant transformational changes in society, development of information and nanotechnologies, network learning and communication is based on multiconceptual, interdisciplinary, integrated and systemic approaches. It provides an opportunity for future preschool teachers in the educational process to understand and maintain a balance between the pedagogical traditions of European rationalism and the sensory approaches of Ukrainian folk pedagogy according to the preschool-children education.

The main focus of the strategy of training preschool teachers — shifting the emphasis from the teacher's educational activities to the student's activities, the transition from reproductive to a productive learning. In some EU countries, these issues have been successfully resolved, so their experience is being effectively implemented in the practice of training future preschool teachers in Ukraine.

Key words: European integration, future educators, professional training, students, university.

Стаття надійшла до редакції 03.03.2021 р.

Прийнято до друку 10.03.2021 р.